

Обавезе послодаваца који ангажују извођаче естрадно-музичког програма

Репрезентативно удружење у угоститељско-туристичкој делатности: Унија послодаваца Србије и репрезентативни синдикат: Самостални синдикат естрадних уметника и извођача Србије – Београд, закључили су *Посебан колективни уговор за радно ангажовање естрадно-музичких уметника и извођача у угоститељству* („Сл. гласник РС“, бр. 23/15, у наставку текста: Посебан колективни уговор), који је ступио на снагу **10. марта 2015. године**, а **закључен је на период од три године**.

Влада Републике Србије донела је Одлуку којом се **проширује дејство Посебног колективног уговора на све послодавце на територији Републике Србије**, а не само на чланове Уније послодаваца Србије. Одлука је објављена у „Сл. гласнику РС“, бр. 71/17, а ступила је на снагу 29. јула 2017. године.

Доношењем Одлуке, овај посебан колективни уговор примењује се на све послодавце на територији Републике Србије. Посебан колективни уговор непосредно се примењује, а уговором о извођачком раду (делу) могу се уговорати већа права и повољнији услови рада од права и услова утврђених овим посебним колективним уговором.

У „Сл. гласнику РС“, бр. 13/18, објављен је *Споразум о продужењу важења Посебног колективног уговора за радно ангажовање естрадно-музичких уметника и извођача у угоститељству* за наредни период од три године од дана ступања на снагу Споразума. Споразум је ступио на снагу 22. фебруара 2018. године, што значи да је **продужено важење Посебног колективног уговора до 22. фебруара 2021. године**.

Посебним колективним уговором утврђују се права и обавезе из рада и по основу рада, односно радно ангажовање лица која обављају уметничку или другу делатност из области

културе: извођење народне, забавне, џез, поп и рок музике, фолклорних и других играчких програма (плес), односно осталих музичких, говорних и сценских извођења културних програма, као и послова стручњака и сарадника у естрадно-музичкој делатности (у наставку текста: извођач естрадно-музичког програма) и послодавца у угоститељству, хотелијерству и туризму (у наставку текста: послодавац).

У складу са наведеним, поново је актуелизовано питање које су обавезе послодаваца који ангажују извођаче естрадно-музичког програма, што је био и повод за поновно објављивање овог текста.

1. Појам послодавца и извођача естрадно-музичког програма

1.1. Појам послодавца

Посебан колективни уговор односи се на све послодавце у Републици Србији. **Послодавцем се, у смислу овог колективног уговора, сматрају домаћа и страна правна и физичка лица која обављају делатност угоститељства и туризма.**

Имајући у виду да дефиницијом послодавца није условљено да правно или физичко лице обавља **регистровану** угоститељску делатност, следи да се **послодавцем сматра свако правно или физичко лице, које ангажује извођача естрадно-музичког програма.**

Уколико је послодавац физичко лице, он закључује уговор са извођачем естрадно-музичког програма (погледати тачку 3. овог текста), исплаћује му хонорар и проверава да ли тај извођач има уверење или потврду. Према нашем мишљењу, власник угоститељског објекта, који је том физичком лицу дао у закуп објекат или на други начин омогућио коришћење угоститељског об-

јекта, има обавезу да провери да ли извођач има уверење или потврду, као и да ли је између физичког лица и извођача закључен уговор.

У нашим условима често се дешава да извођачи естрадно-музичког програма наступају на свадбеним весељима у домаћинству физичког лица (на пример, под шатром), када је такође неопходно да имају закључен уговор са физичким лицем као послодавцем. И у овом случају, за потребе контроле инспекцијских органа, извођач код себе мора имати уверење или потврду, коју је издало репрезентативно удружење.

Указујемо на то да је одредбама члана 108а Закона о порезу на доходак грађана („Сл. гласник РС”, бр. 24/01, ... и 7/18) прописана обавеза уписа у Регистар исплатилаца прихода по основу естрадних програма забавне и народне музике, интерпретаторима и другим извођачима, при чему се исплатиоцима сматрају само правна и физичка лица која обављају регистровану угоститељску делатност, која у својим или закупљеним објектима организују извођење естрадног програма забавне и народне музике (о обавезама исплатилаца писано је у Рачуноводственој пракси, бр. 12-13/2018, страна 83).

У складу са тим, физичко лице, које није регистровало угоститељску делатност, а ангажује извођача естрадно-музичког програма, на пример за своје свадбено весеље, не сматра се исплатиоцем у смислу наведених законских одредби и не уписује се у поменути регистар. С обзиром на то да се физичко лице не уписује у Регистар исплатилаца прихода извођачима естрадно-музичког програма, физичко лице нема обавезу да достави закључени уговор Пореској управи.

1.2. Појам извођача естрадно-музичког програма

Посебан колективни уговор односи се на извођача, који обавља естрадно-музичку делатност, што доказује уверењем или потврдом издатом од стране удружења или организације, чија репрезентативност је утврђена у складу са Законом о култури („Сл. гласник РС”, бр. 72/09, 13/16 и 30/16), која је потписник овог уговора.

Репрезентативна удружења у култури, у складу са одредбама члана 64. Закона о култури, могу да издају јавну исправу – уверење, према утврђеном статусу лица која обавља самосталну уметничку или другу делатност из области културе, само за лица која се пријављују на пензијско-инвалидско осигурање и здравствено осигурање на основу обављања самосталне делатности из области културе и плаћају доприносе према решењу Пореске управе (провера се врши преко фотокопије Обрасца М-1 или решења Пореске управе).

Репрезентативна удружења која издају уверење, из области *Остала музичка и говорна извођења културних програма* (списак свих репрезентативних удружења може се наћи на интернет страници Министарства културе и информисања: www.kultura.gov.rs) су:

- Савез естрадно-музичких уметника Србије (СЕМУС), који има 26 удружења чланица; и
- Удружење музичара џеза, забавне и рок музике Србије.

За лица која немају статус самосталног музичког уметника или извођача естрадно-музичког програма (нису пријављена на ПИО и здравствено осигурање и не плаћају доприносе према решењу Пореске управе), а обављају естрадно-музичку делатност (запослени, студенти, пензионери и др.), репрезентативни синдикат издаје потврду о њиховом статусу. **Репрезентативни синдикат, који издаје потврду је Самостални синдикат естрадних уметника и извођача Србије, у складу са одредбама члана 2. Посебног колективног уговора.**

Уверење или потврда је лиценца за рад, која представља доказ да је члан удружења регистрован да легално обавља послове и задатке из области музичке културе.

Број уверења за самосталне уметнике, односно број потврда о статусу других лица која обављају естрадно-музичку делатност, уноси се на крају Уговора о извођачком раду (делу).

2. Ангажовање извођача

2.1. Домаћи извођачи

Извођач може бити радно ангажован у естрадно-музичком програму код послодавца и остваривати права утврђена Посебним колективним уговором, под условом да има лиценцу за рад, издату од стране репрезентативног удружења за текућу годину.

Извођач је дужан да уверење или потврду (копију), достави послодавцу, односно посреднику – агенцији (у наставку текста: посредник), приликом закључења Уговора о извођачком раду – делу у који се уписује број лиценце за рад и иста се прилаже уз уговор. Извођач је дужан да уверење или потврду (копију) и уговор о радном ангажовању стави на увид инспекцијским службама и овлашћеном представнику (контролору) репрезентативног синдиката, који је закључио Посебан колективни уговор, а то је Самостални синдикат естрадних уметника и извођача Србије – Београд (у наставку текста: Синдикат).

Послодавац је дужан да Синдикату обезбеди приступ подацима и информацијама неопходним за обављање синдикалних активности, а по-

себно везаних за примену одредаба Посебног колективног уговора, сходно одредбама члана 210. Закона о раду („Сл. гласник РС“, бр. 24/05, ... и 113/17). Ову обавезу такође има и посредник (агенција) при радном ангажовању извођача естрадно-музичког програма код послодавца, ако непосредно исплаћује хонорар извођачу.

2.2. Страни извођачи

Страни извођач може бити ангажован у естрадно-музичком програму код домаћег послодавца, у складу са одредбама овог посебног колективног уговора, под условом да има јавну исправу о свом статусу, издату од надлежне иностране организације, коју је дужан да достави послодавцу, односно посреднику (агенцији) и репрезентативном синдикату. Страни извођач може бити радно ангажован у естрадно-музичком програму код послодавца у складу са законским прописима којима се, за стране извођаче, регулише питање заснивања радног односа и закључивања уговора о раду, привремених и повремених послова и уговора о делу, односно у складу са посебним општим актом који заједнички донесу органи потписника овог

посебног колективног уговора према законским прописима, који ће бити објављени у „Службеном гласнику РС“.

3. Закључење

Уговора о извођачком раду – делу

Послодавац и извођач естрадно-музичког програма уређују међусобна права и обавезе Уговором о извођачком раду – делу у складу са Посебним колективним уговором и другим позитивним прописима. Овим уговором могу се утврдити и друга права и обавезе послодавца и извођача, који нису предвиђени Посебним колективним уговором, ако то није у супротности са Законом о раду.

Уговор о извођачком раду – делу закључују извођач и послодавац непосредно или путем посредника. Уколико је послодавац физичко лице, то физичко лице закључује уговор са извођачем естрадно-музичког програма.

Образац Уговора о извођачком раду – делу прописан је Посебним колективним уговором, као Прилог 1.

Прилог 1.

Образац Уговора о извођачком раду (делу) за естрадно-музички програм у угоститељству

УГОВОР О ИЗВОЂАЧКОМ РАДУ (ДЕЛУ)

Опште одредбе

Уговорне стране

1. **Послодавац (агенција)*** _____
из _____, ул. _____,
матични број _____, општина _____,
текући рачун _____, ПИБ _____
2. **Извођач** _____
из _____, ул. _____,
општина _____, текући рачун _____,
статус _____, ЈМБГ _____

Уговорне стране су се договориле о следећем:

Члан 1.

Послодавац – агенција* радно ангажује извођача за извођење естрадно-музичког програма под називом – у својству*: _____,
место _____, објекат – сала _____,
дан – период _____, од сати _____ до _____ сати.

Слободан дан у недељи је _____.